

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Аграрний менеджмент»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 015 Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)

Освітня програма «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Рік навчання 3, семестр 6

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС – 5

Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Деліні М.М., професор, в.о. зав. кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, доктор економічних економічних наук

Контактна інформація лектора (e-mail)

Maryna.dielini@nubip.edu.ua

Сторінка дисципліни в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4612>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Аграрний менеджмент» є вибірковим компонентом програми «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)», який дає основні поняття щодо оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками стосовно сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень, управління в підприємствах та організаціях АПК та навичок з управління виробничими процесами в них; умов забезпечення результативності господарюючих структур; діагностики та проектування системи аграрного менеджменту, адекватних цілям і задачам ринкової економіки в сільському господарстві.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колективу.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

СК 12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

СК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузей, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.
 ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 курс 6 семестр				
Модуль 1. Теоретичні основи аграрного менеджменту. Загальні принципи та технології управління в агропромисловому виробництві.				
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту. Предмет та сфера компетенції аграрного менеджменту.	3/3	<i>Знати</i> основні поняття сутність, зміст та види аграрного менеджменту.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	<i>Виконання та здача практичних робіт – зараховано.</i> <i>Модуль:</i>
Тема 2. Особливості функціонування аграрного менеджменту	3/3	<i>Вміти</i> грамотно використовувати науковий апарат і основні теорії сучасного аграрного менеджменту.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	
Тема 3. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища організацій в агропромисловому виробництві	3/3	<i>Знати</i> принципи побудови ефективної системи управління в організації в аграрному виробництві. <i>Орієнтуватись</i> у внутрішньому та зовнішньому середовищі в аграрному бізнесі.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	

Тема 4. Прийняття та реалізація управлінських рішень в агропромисловому виробництві	3/3	<i>Знати</i> зміст і стадії процесу прийняття управлінських рішень, види управлінських рішень, методи прийняття управлінських рішень в агропромисловому виробництві.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	описова частина 60; тестова частина 40;
Тема 5. Планування діяльності сільськогосподарських підприємств	3/3	<i>Здійснювати</i> класифікацію планів організації, визначення місії та цілей організації, оцінка сильних і слабких сторін організації аграрного виробництва.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	<i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в e-Learn
Тема 6. Сучасні підходи до організації діяльності підприємств сфери АПК	3/3	<i>Використовувати</i> економіко-організаційний зміст оперативного планування, бізнес планування сільськогосподарських підприємств. Розуміти особливості різних підходів до організації проектної діяльності в аграрній сфері.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	
Тема 7. Управління маркетингом аграрного підприємства.	3/3	<i>Застосовувати</i> інструментарій маркетингу в управлінні сільськогосподарським підприємством. <i>Розуміти</i> особливості використання комплексу маркетингу на підприємствах АПК.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	
Модуль № 2. Практичні підходи до управління сільськогосподарськими підприємствами. Соціально-психологічні аспекти управління підприємств АПК України.				
Тема 8. Управління витратами в аграрному менеджменті.	3/3	<i>Знати</i> особливості класифікації витрат в аграрному менеджменті, порядок та передумови їх нарахування.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	<i>Виконання та здача практичних робіт</i>
Тема 9. Організація управління капіталом аграрного підприємства.	3/3	<i>Знати</i> підходи до управління капіталом аграрних підприємств, напрями та джерела формування капіталу.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	зараховано. Модуль: описова частина 60;
Тема 10. Управління інвестиційною та інноваційною діяльністю сільськогосподарського підприємства.	3/3	<i>Вміти</i> використовувати відповідний категоріальний апарат в темі інвестицій та інновацій. <i>Розуміти</i> інвестиційні можливості аграрної сфери в сучасних умовах України.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	тестова частина 40; <i>Самостійна робота</i> згідно з

Тема 11. Управління франчайзингом в аграрній сфері.	3/3	<i>Знати</i> особливості франчайзингу та його використання в управлінні підприємствами аграрної сфери.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	до журналом оцінювання в e-Learn
Тема 12. Керівництво і лідерство в управлінні сільськогосподарськими підприємствами.	3/3	<i>Вміти</i> обирати та використовувати відповідний ситуації стиль лідерства, що ґрунтується на відповідних видах та формах влади та управлінського впливу.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	
Тема 13. Управління конфліктами, стресами та змінами в АПК України.	3/3	<i>Знати</i> основи групової динаміки, стратегії управління конфліктами, засади розвитку та управління стресами на підприємствах АПК.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	
Тема 14. Управління сталим розвитком в агропромисловому виробництві.	3/3	<i>Знати</i> етапи, зміст та роль сталого розвитку в сучасному світі. Розуміти напрями його реалізації на сільськогосподарських підприємствах.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт.	
Тема 15. Соціальна відповідальність сільськогосподарських підприємств як об'єкт менеджменту.	3/3	<i>Знати</i> особливості соціальної відповідальності підприємств АПК, розуміти важливість її реалізації.	Підготовка до лекційних занять. Виконання і здача практичної та самостійної робіт. Підготовка до та написання модульного контролю.	
Всього за 6 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	не зараховано
0-59	незадовільно	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні:

1. Дем'яненко С. І. Аграрний менеджмент : підручник. Київ : КНЕУ, 2018. 520 с.
2. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства: навч. посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2020. 284 с.
3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: підручник; 2-ге вид., доп. І перероблене. Київ, 2002. 624 с.
4. Петров В. М. Організація виробництва та планування діяльності на підприємствах АПК: навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. Харків : Майдан, 2016. 362 с.
5. Калетнік, Г. М., Дармограй О. В. Розвиток ринку сільськогосподарської продукції та формування продовольчої безпеки: монографія. Вінниця : ВНАУ. 2016. 267 с.
6. Лупенко Ю.О., Андрос С.В. Система кредитних гарантій як інструмент збільшення фінансування малих і середніх аграрних підприємств. Економіка АПК. 2021. №3. С. 6. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202103006>
7. Фурман І.В., Гонтарук Я.В. Теоретичні основи формування стратегії розвитку аграрних підприємств зернового напрямку. Інвестиції: практика та досвід. 2019. №23. С. 80-87.

Допоміжні:

8. Логоша Р.В., Мазур К.В., Підвальна О.Г. Моделювання контрактних відносин між основними реципієнтними групами агентів ринку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики*. 2019. No 2. С. 30–44.
9. Кубай О.Г. Проблеми та перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств в регіоні. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal)*. 2020. No 4 (56). S. 21–28.
10. Кришталь Т. М., Лаглер К., Підвальна О. Г. Інвестиційний потенціал регіону як основа забезпечення його сталого розвитку. *Науковий вісн. Полтав. ун-ту економіки і торгівлі*. 2018. No 5 (90). С. 13–18.
11. Заїка С.О. Мотивація та стимулювання як чинники забезпечення стійкого розвитку сільськогосподарських підприємств. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2018. No191. URL : <http://journals.uran.ua/index.php/wissn021/article/view/129296>
12. Германюк Н.В. Концептуальні засади соціальної відповідальності бізнесу. II International Scientific Conference The Modern Trends in the Development of Business Social Responsibility, Part I, June 29th, 2018. Lisbon, Portugal. С. 67–70.

13. Гераймович В. Л., Гуменюк І. Л., Кубай О. Г. Сучасний стан розвитку галузі та експорту продукції тваринництва України. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 5. С. 36–45.
14. Маколкіна О.В. Сучасні концепції аграрного менеджменту. *Ефективна економіка*, №5. 2017.
15. Кропивко М.Ф., Кісіль М.І. Теоретичні засади і методичні підходи до формування стратегії управління ефективністю інвестицій фермерського господарства. *Економіка АПК*. №1, 2021. С. 6. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202101006>
16. Саблук П. Т., Кропивко М. М. Особливості стратегічного планування розвитку сільської територіальної громади. *Економіка АПК*. 2018. № 3. С. 5-13.
17. Sergeyeva N. V., Stolarchuk N. M., Danylenko V. V., Zhang Hong. Improvement of methodological approaches to accounting for sources of financing of capital investments with reference of Ukraine. *International journal of scientific & technology research*. 2020. № (9)2. P. 5316-5320. Scopus: <http://www.ijstr.org/paper-references.php?ref=IJSTR-0220-30404>.
18. Nesterova K., Marchenko V, Lazebnyk I. and others. Identification and assessment of external risks of the enterprise's foreign economic activity. *International Journal of Scientific and Technology Research*. 2020. Vol. 9 (2). P. 4672–4675.
19. Абдуллін Р. Нові підходи до управління підприємствами в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 10. С. 216-218

Інформаційні ресурси:

20. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.gov.ua> .
21. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
22. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL : <https://www.fao.org/home/en/>
23. Міністерство економіки України. URL : <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
24. Державна служба статистики України. URL www.ukrstat.gov.ua
25. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: [.www.niss.gov.ua](http://www.niss.gov.ua)